

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

вченою радою БНАУ

протокол № 8 від 09.09.2010 р.

Голова вченої ради БНАУ

Олена ШУСТ

Наказ БНАУ № 810/0 від 30.09.2010 р.

ПРОГРАМА МІКРОКВАЛІФІКАЦІЇ

Технологія штучного осіменіння великої рогатої худоби

Рівень національної рамки кваліфікацій (5 рівень)

Погодження

Керівник Програми

Івасенко Б.П.

Розглянуто на засіданні кафедри акушерства і біотехнології репродукції тварин

Протокол № 2 від 18 вересня 2025 р.

Завідувач кафедри

Івасенко Б.П.

Розглянуто на засіданні Вченої ради факультету ветеринарної медицини

Протокол № 2 від 19 вересня 2025 р.

Голова вченої ради факультету

Царенко Т.М.

Розглянуто на засіданні науково-методичної комісії Університету

Протокол № 2 від 26.09.2025

Голова НМК Університету

Димань Т.М.

Зміст Програми

Профіль Програми	4
Лекції	6
Практичні заняття	7
Самостійна робота	7

Профіль Програми

1. Загальна інформація	
Керівник програми	Івасенко Борис Петрович, кандидат ветеринарних наук, доцент, завідувач кафедри акушерства і біотехнології репродукції тварин
Члени робочої групи з розроблення програми	Власенко Світлана Анатоліївна, доктор ветеринарних наук, доцент Ордін Юрій Миколайович, кандидат ветеринарних наук, доцент Єрошенко Олександр Валентинович, кандидат ветеринарних наук, доцент
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу, який реалізує програму	Білоцерківський національний аграрний університет Кафедра акушерства і біотехнології репродукції тварин
Офіційна назва програми	Технологія штучного осіменіння великої рогатої худоби
Обсяг програми в кредитах ЄКТС та академічних годинах	Обсяг програми: <i>4 кредити ЄКТС, 120 годин</i>
Мова(и) навчання / оцінювання	Мова(и) навчання / оцінювання (<i>українська</i>)
2. Мета програми	
Опанування методів штучного осіменіння великої рогатої худоби	
3. Характеристика програми	
Орієнтація, особливості та завдання програми	Освоїти та знати технологічні методи штучного осіменіння. Дотримання правил біобезпеки. Отримувати, розморожувати, оцінювати, визначати оптимальний час та проводити осіменіння самок

Основний фокус програми	Ветеринарна репродуктологія, розведення тварин.
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Забезпечення матеріально-технічного ресурсу та опанування здобувачами методик: визначення оптимального часу для осіменіння та інструментальних методів введення сперми коровам і телицям.
Оцінювання	Оцінювати теоретичні знання та практичні навички технології штучного осіменіння великої рогатої худоби.
6. Результати навчання (компетентності)	
Знати особливості статевої циклічності та уміти визначати статеву охоту у самок. Опанувати інструментальні методи введення сперми.	
7. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Належне кадрове забезпечення науково-педагогічними працівниками, які будуть проводити підготовку техніків штучного осіменіння.
Матеріально-технічне забезпечення	Штучні вагіни, інструменти для введення сперми та посуд для зберігання і транспортування сперми
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Навчальні посібники, методична література, відеофільми, тваринницький ресурс

Лекції

№	Назва	Кількість годин
1	Еволюція відтворення та особливості репродукції тварин. Морфогенез статевих органів. Овогенез, фолікулогенез, лютеогенез, сперміогенез. Інтенсивність репродукції тварин.	2
2	Морфофізіологічна характеристика статевих органів самців і самок.	2
3	Статевий цикл; регуляція статевої функції. Вчення про статевий цикл. Фізіологія та видові	4

	особливості статевої циклічності. Нейрогуморальна регуляція статевого циклу. Статева та фізіологічна зрілість. Статеві рефлекси.	
4	Фізіологія і організація природного осіменіння. Типи природного осіменіння. Статевий акт, його видові особливості. Організація осіменіння та контроль за його проведенням у скотарстві.	2
5	Організація і технологія штучного осіменіння с.-г. тварин в Україні. Одержання і оцінка якості сперми. Організація племпідприємств і пунктів штучного осіменіння. Основні санітарно-гігієнічні вимоги до племпідприємств і пунктів штучного осіменіння. Методи виявлення статевої охоти і оптимального часу для введення сперми. Етапи технології штучного осіменіння.	4
6	Фізіологія вагітності. Вагітність і її характеристика. Стадії запліднення. Стадії внутрішньоутробного розвитку. Формування і фізіологічне значення плідних оболонок і навколоплідних вод. Зміни в організмі вагітних самок. Особливості перебігу вагітності.	2
7	Неплідність. Визначення неплодності самок. Поширеність неплодності та економічні збитки від неї. Форми неплодності та їх причини: вроджена, стареча, експлуатаційна, кліматична, симптоматична, аліментарна. Штучна неплодність.	2
	Разом	18

Практичні заняття

№	Назва	Кількість годин
1	Інструктаж з техніки безпеки, біобезпеки, біоетики та академічної доброчесності	2
2	Морфофункціональна характеристика статевих органів самців і самок тварин	8
3	Технологія штучного осіменіння великої рогатої худоби	42
4	Діагностика тільності та визначення її термінів	10
5	Фізіологічні особливості та оцінка розвитку новонароджених	4
6	Хвороби новонароджених	4
7	Акушерська та гінекологічна диспансеризація	8
	Разом	78

Самостійна робота

№	Назва	Кількість годин
1	Репродуктивний потенціал та особливості відтворення тварин	2
2	Основи біобезпеки, біоетики та академічної доброчесності (з матеріалів SOP)	4
3	Вплив годівлі і утримання тварин на їх статеве дозрівання. Вік племінного використання тварин. Прояв статевих рефлексів у тварин	6
4	Фізіологія і організація природного осіменіння. Фізіологія статевого акту у великої рогатої худоби.	4
5	Організація і технологія штучного осіменіння с.-г. тварин в Україні. Одержання і оцінка якості сперми. Фізіологічні основи використання племінних тварин: умови утримання і експлуатації плідників.	4
6	Неплідність.	4
	Разом	24

Кафедра акушерства і біотехнології репродукції тварин

2025 р.